

Анотований звіт перехідної держбюджетної теми

1. Держбюджетна тема Гм-104 Ф «Онтогенетичні та фізико-хімічні моделі мінеральних агрегатів як відображення динаміки гідротермальних рудоутворювальних систем». Номер державної реєстрації: 0112U001269
2. Категорія роботи: фундаментальна - код 2201020.
3. Керівник науково-дослідної роботи: проф. Матковський О.І.
4. Виконавці: штатні – 1, з них 1 канд. наук, сумісники – 4, з них: 1 докт. наук, 1 канд. наук., 1 асп., 1 студент.
5. Термін виконання роботи: з 1.01.2012 до 31.12.2014 р., обсяг фінансування на 2013 рік: 147,739 (тис.грн).
6. Анотація

Дослідження магматичних та метаморфогенних порід гіпербазитового комплексу Капітанівського масиву дозволили не лише діагностувати парагенезиси метаморфогенних порід, але й прослідкувати еволюцію їх формування. Мінералогічні дослідження метасоматитів Березівського рудного поля, Бобріківського золоторудного родовища, мідного зруденіння в трапових комплексах Волині дозволили поповнити уявлення про фактологічні моделі даних утворень.

7. Основні наукові результати.

Здійснені мікрозондові аналізи проб метасоматично змінених порід району Ільківні-Подулки та Березівського рудного поля (Закарпатська область). Детально вивчено архітектуру трапової товщі Волинської серії у розрізах кар'єрів "Берестовець", "Іванова-Долина", "Рафалівка" (Рівненська область). За особливостями архітектури реконструйовано умови формування лавових потоків. Зафіксовано фреативні трубки (продукти гідропрориву під час перекриття потоком гарячої лави зволжених туфів). Здійснені комплексні дослідження гранітоїдів бердичівського комплексу. За допомогою онтогенічного методу охарактеризовано мінералізацію Капітанівського комплексу, визначено Р-Т умови формування порід на основі мінеральної термобарометрії, виділені стадії мінералоутворення. Виділено генераційні типи мінералів для диференціювання процесу мінералоутворення на хронологічно різні частини й подальшого з'ясування просторово-часових закономірностей формування зруденіння. Діагностовані мінеральні парагенезиси та акцесорні мінерали гранітоїдних порід вознесенських гранітів (кіровоградський комплекс), що дало змогу виявити стадію нагромадження рідкіснометалевої та рідкісноземельної мінералізації.

8. Практична цінність.

Досліджені закономірності формування гідротермальної мінералізації, відповідальної за відкладення золота міді, бісмута сприятимуть розумінню процесів функціонування подібних систем епітермального, стратиформного та орогенного типів, процесу утворення рудної мінералізації родовищ та ефективного проведенню геолого-розвідувальних робіт у межах схожих об'єктів Внутрішньокарпатського вулканічного поясу (зокрема, Вишково, Квасово), метаморфічного комплексу Побузьського блоку Українського кристалічного щита (Кіровоградської й Одеської обл.), трапових товщ Західної Волині (Рівненська і Волинська обл.), й низки інших. Досліджені комплексні ознаки мінералоутворення можна використовувати для прогнозування вмісту компонентів корисних копалин у жильних тілах. Одержані дані щодо текстурно-структурних характеристик жил дають змогу обґрунтованіше визначити технології вилучення та збагачення руди.

9. Захисти дисертацій – немає.

10. Перелік наукових публікацій, доповідей на конференціях

Статті у вітчизняних фахових виданнях:

1. Матковський О. Внесок Є.К. Лазаренка у вивчення мінералогії і металогенії Карпатського регіону / О. Матковський, П. Білоніжка // Записки Українського мінералогічного товариства. – 2012. – Том 9. – С. 110-119.
2. Матковський О. Питання мінералогічної номенклатури і термінології в працях Є.К. Лазаренка / О. Матковський // Мінерал. журнал. 2012. Т. 34. № 4. С. 10-14.
3. Матковський О. Металогенія Донбасу і Карпат у працях Є.Лазаренка / О. Матковський // Вісник Львів. ун-ту. Серія геологічна. – Вип. 26. – С. 37-42.
4. Мисяк І. Магматична кристалізація і становлення текстур лавових потоків лучичівських та якушівських верств волинської серії / І. Мисяк, Л. Скакун, В. Мельничук // Мінерал. зб. – 2012. – № 62, Вип. 2. – С. 111–127.
5. Мисяк І.М. Стадійність гідротермально-метасоматичних перетворень у міденосних базальтах волинської серії / І.М. Мисяк, Л.З. Скакун, Р.Я. Серкіз // Мінер. журн. – 2012. – 34, № 2. – С. 112–118.
6. Мисяк І. Фреативні трубки у базальтових лавових потоках волинської серії / І. Мисяк, Л. Скакун, Р. Серкіз // Сучасні проблеми геології: збірник наукових праць до 155-річчя з дня народження академіка Павла Аполлоновича Тутковського. – Київ: Фітон, 2013. – С. 261–264.
7. Скакун Л. Неоднорідність внутрішньої будови та хімічного складу самородної міді Волині / І. Мисяк, Я. Косовський, І. Бондаренко, О. Гринченко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія Геологія. – 2012. – Вип. 59. – С. 24–27.
8. Скакун Л. Карбонатні парагенезиси Березівського рудного поля – індикатори інтенсивності гідротермального процесу та прекурсори рудних тіл / Л. Скакун, Н. Словотенко, Р. Серкіз, К. Сасюк // Геохімія та рудоутворення. – 2012. – Вип. 31–32. – С. 67–71.
9. Возняк Д. Великі й гігантські кристали як критерій генезису камерних пегматитів / Д. Возняк, О. Матковський, В. Павлишин // Мінерал. зб. – 2012. – № 62, вип. 2. – С. 36–46.
10. Цільмак О.В. Еволюція мінерального складу навколо жильних метасоматитів Бобрівського золоторудного родовища / О.В. Цільмак, Л.З. Скакун, Р.Я. Серкіз // Геохімія та рудоутворення. – 2012. – Вип. 31–32. – С. 119–126.

Тези доповідей на міжнародних конференціях:

1. Сушко Ю.В. Умови формування гранітоїдів бердичівського комплексу за результатами мінеральної геотермобарометрії / Ю.В. Сушко., Л.З. Скакун, О.В. Гринченко, М.М. Циба // Тезиси докладов научной конференции «Гранитоиды – условия формирования и рудоносность». Київ, Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення імені М.П. Семененка НАН України. – 2013. – С. 130-131

Тези доповідей на вітчизняних конференціях:

1. Гарун М.А. Формування структур розпаду та високо магнетитових облямівок в хромшпінелідах у серпентинах Капітанівського масиву / М.А. Гарун // Збірник наукових праць V Всеукраїнської наукової конференції-школа «Сучасні проблеми геологічних наук». Київ, 2013. – С. 5–8.
2. Мисяк І. Мінералогічна зональність як критерій поширення самородної міді у трапах Волинської серії / І. Мисяк, Л. Скакун, В. Мельничук, А. Ткачук // Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених, аспірантів, студентів «Раціональне використання та збереження природних ресурсів». – Донецьк, 2013. – С. 39-40.

3. Сасюк К.В. Еволюція мінеральних змін рудопроявів метасоматично змінених порід Вигорлат-Гутинського пасма / К.В. Сасюк // Збірник наукових праць V Всеукраїнської наукової конференції–школи “Сучасні проблеми геологічних наук”. Київ, 2013. – С. 44-46.
4. Сасюк К.В. Золотоносні руди епідермальних родовищ Березівського рудного поля та їх колорудні метасоматити. / К.В. Сасюк, О.С. Стадник // Тези Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів, студентів “Раціональне використання та збереження природних ресурсів”. ДонНТУ. – Донецьк, 2013. – С. 51-52.
5. Сушко Ю.В. Оцінка Р-Т умов формування бердичівських гранітів / Ю.В. Сушко // Збірник наукових праць V Всеукраїнської наукової конференції–школи “Сучасні проблеми геологічних наук”. Київ, 2013. – С. 55-59.
6. Сушко Ю.В. Рідкісноземельна та рідкіснометалева мінералізація у ранньопротерозойських гранітоїдах Первомайсько-Голованівської зони / Сушко Ю.В. // Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених, аспірантів, студентів «Раціональне використання та збереження природних ресурсів». – Донецьк, 2013. – С. 61-62.
7. Narun M. Basic stages in formation and development of the Kapitanivka Hyperbasite Massif, the role of chromite as a tyromorphic mineral / M. Narun // Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених, аспірантів, студентів «Раціональне використання та збереження природних ресурсів». – Донецьк, 2013. – С. 65-66.

11. Рішенням Науково-технічної ради університету від “__” “_____” 2013р. (протокол № _____) та Вченої ради геологічного факультету від 29 жовтня 2013р. (протокол № 5/10) затверджено, що роботи по темі Гм 104 Ф повністю виконані згідно технічного завдання та рекомендується продовження досліджень у цьому напрямку.

Наукові керівники теми Гм-104 Ф:

проф. О.І. Матковський

В.о. декана
геологічного факультету

доц. В.В. Фурман